

הזנה לקנאביס רפואי

הקנאביס (*Cannabis*) הינו צמח חד שנתי וחד מיני ממשפחת הקנאביים (*Cannabaceae*) ושייך לצמחי C3. מקור צמח הקנאביס בהרי ההימלאיה ובדרום אסיה כאשר לאורך ההיסטוריה ישנן עדויות לשימוש בצמח למטרות רפואיות כבר לפני למעלה מ-5,000 שנים בסין ובמצרים העתיקה.

סיבי הצמח, זרעיו ושמיניו (HEMP – קנאביס תעשייתי) משמשים כגידול חקלאי לייצור מגוון רחב של מצרים בתעשיות שונות כמו נייר, פלסטיק, דלק, בניה, טקסטיל, קוסמטיקה, מזון ותזונה.

לצמח הקנאביס סגולות רפואיות ייחודיות המשמשות לטיפול והקלה בתסמיני מחלות שונות כמו: סרטן, פרקינסון, כאבים כרוניים, מחלות דלקתיות, אלצהיימר, טרשת נפוצה, מחלת קרוהן, איידס ובמקרים חריגים גם להפרעת דחק פוסט-טראומטית, טורט, אפילפסיה ועוד.

הקנאביס הרפואי מתייחס לחלקי הצמח המיועדים למרפא, כאשר איכותם הרפואית נקבעת ע"י אופן הגידול, שמירה על אחוזים גבוהים של חומרים פעילים, השבחת זנים להתאמה וייעוד לטיפול במחלות ותסמינים שונים תוך אבטחת ובקרת איכות. בצמח קיימים מאות חומרים פעילים – קנבנואידים, פלבנואידים וטרפנואידים. בגוף האדם קיימים קולטנים שקולטים את הקנבנואידים ומגיבים אליהם.

שני הקנבנואידים העיקריים הינם:

THC – החומר הפסיכו-אקטיבי העיקרי בצמח אשר מקל כאב, מרגיע, מעייף, מעורר תיאבון ונוגד בחילה.
 CBD – החומר האנטי-פסיכוטי בעל פוטנציאל רפואי רחב יותר ויעיל לטיפול בתחושות היקפיות, איזון השפעות (למשל אפילפסיה) ומתח שרירי.

זנים שונים של קנאביס מכילים אחוזים יחסים שונים של החומרים הפעילים ולכן משפיעים באופן שונה על מחלות ותסמינים שונים.

לצמח הקנאביס שלושה זנים עיקריים שמהם ניתן לייצר מגוון רחב של זנים היברידיים זני מכלוא הנבדלים זה מזה בהשפעתם הפסיכו-אקטיבית:

קנאביס סאטיבה (*Cannabis sativa*): מאופיין בגבעול ארוך, מבנה צר, ועלים דקים ומשוננים יותר (ביחס לקנאביס אינדיקה) זן זה מכיל כמות גבוהה יחסית של THC.

קנאביס אינדיקה (*Cannabis indica*): צמח הקנאביס אינדיקה שמקורו בהודו, נמוך יותר מקנאביס סאטיבה והעלים שלו יותר עבים ופחות משוננים. מבחינה פרמקולוגית, מכיל יחס CBD ל THC גבוה מזה של הקנאביס סאטיבה, ויש לו השפעה מרגיעה ו"גופנית" על המשתמש לעומת ההשפעה הממריצה של הקנאביס סאטיבה.

קנאביס היברידי - מין משולב של קנאביס סאטיבה ואינדיקה. כיום, רוב הזנים הנפוצים לשימוש רפואי מכילים שילוב ביחס מסוים של סאטיבה ואינדיקה. כך שניתן לשלב בין התכונות והמאפיינים של המינים השונים ולהתאימם לצרכים השונים.

ישראל נתפסת כמובילה עולמית למעצמה בתחום המחקר והפיתוח של קנאביס רפואי בפרט והחקלאות בכלל. הפוטנציאל של הגידול בישראל נובע מהידע ומהניסיון שנצבר בחקר הקנאביס ובגידולי חממות. משך תקופת הגידול הינו 120-150 ימים כאשר שלבי הגידול הם: השרשת ייחורים, צימוח וגטטיבי, פריחה עד קטיף. כדי להגיע לפוטנציאל יבול ואיכות מקסימלי מהגידול יש להקפיד על תנאי גידול אופטימליים:
 * השקיה ודישון מבוקר * מצע גידול מתאים ומבוקר ע"י משאבים לניטור המלחות * תאורה מבוקרת * אוורור * טמפ' ולחות מבוקרת * pH מבוקר * ניטור מוליכות חשמלית EC * בדיקת חנקות * ניטור מי טפטפת ונקז באופן סדיר ותדיר.

הזנה לקנאביס רפואי

הדשן הוא אחד הגורמים החשובים ביותר בתהליך הגידול אשר הכרחי ליצירת תשתית צמחית חזקה ויציבה לייצור פרחים איכותיים עם ריכוז חומר פעיל גבוה ומלאים בחומרים הפעילים (CBD , THC), ניתן בבניית תוכנית דישון מתאימה להשפיע על ריכוזי החומרים הפעילים.

דשן גת מתמחה ובעלת ניסיון בייצור והרכבת תמיסות דשן ביחסי NPK שונים המתאימים לגידול הקנאביס בהתאם לשלבי הגידול וצרכי הצמח, ובנוסף לליווי אגרונומי מקצועי הדוק ואמין. **דשן גת** מלווה ומשתפת פעולה עם חברות בינלאומיות מהמובילות בתחום הקנאביס הרפואי.

בגידול קנאביס רפואי מומלץ לדשן בתמיסות דשן נטולות כלור ביחסי NPK שונים – "שפיר", "אור" בתוספת "מיקרוגת".

וכמו כן, מומלץ להוסיף לתמיסות הדשן תוספים כמו **ביוסטימולנטים** – "אצות גת 30", "ביוהומיגת" ו**תוסף "בלו" (משמר חנקן אמוניקלי)**.

תוספים אלו יעניקו לצמח בריאות, חוזק, עמידות לתנאי עקה ומחלות ובנוסף ימריצו את הגידול ע"י העלאת יעילות קליטת יסודות ההזנה כדי להגיע ליבול איכותי וכמותי.

חברת דשן גת מאמינה שבאמצעות ממשק גידול מתאים ניתן יהיה ליצור הזנק חקלאי ולהפוך את ישראל למותג קנאביס רפואי ובעקבות כך יהווה קידום משמעותי לייצוב ענף החקלאות בישראל.

הנחיות הדישון הן בגדר המלצה בלבד.

צוות האגרונומים של דשן גת נכון בכל עת לתת מענה וליווי מקצועי.

עדי נוה, אגרונום

054-4361150

adi@deshengat.co.il

מקורות:

1. משרד החקלאות ופיתוח הכפר.
2. מגזין קנאביס.
3. Canna.co.il
4. ויקיפדיה

